

3. gennemarbejdede udgave ved Ole Espersen, 1980, side 255, skrevet: »I tilfælde hvor Folketinget gennem fuldmagtslove giver centraladministrationen vidtgående beføjelser til ad anordningsvejen at regulere vigtige anliggender, vil en politisk kontrol med den måde, hvorpå bemyndigelserne udnyttes, være særlig påkrævet.« Derfor må der ikke herske tvivl om, at Folketinget gennem miljøministeren kan kræve alle relevante oplysninger om erhvervsorganisationernes forvaltning af en miljøaftale udleveret.

### Foreløbigt svar (8/3 95)

**Justitsministeren (Bjørn Westh):**

Justitsministeriet har anmodet Miljø- og Energi- ministeriet om en udtalelse til brug for ministeriets besvarelse af spørgsmålet.

Justitsministeriet vil vende tilbage med den endelige besvarelse, når udtalelsen foreligger.

### Spm. nr. S 1082

Til justitsministeren (2/3 95) af:

**Jens Løgstrup Madsen (V):**

»Er erhvervsorganisationer i deres forvaltning af miljøaftaler indgået i henhold til miljøbeskyttelsesloven omfattet af forvaltningsloven, lov om offentlighed i forvaltningen og ombudsmandsloven?«

### Begrundelse

Miljøaftaler skal i henhold til miljøbeskyttelsesloven sikre opfyldelsen af konkrete miljømål. Erhvervsorganisationer, der indgår sådanne aftaler med miljøministeren, skal tvinge medlemmerne til at efterleve dem. Det kan ske gennem trusler om bod eller eksklusion. Loven giver endvidere erhvervsorganisationerne mulighed for at bruge kvoter til at sikre målenes opfyldelse.

Miljøaftaler lyder som et besnærende alternativ til statslig regulering og grønne afgifter. Der knytter sig imidlertid store retssikkerhedsmæssige problemer til miljøaftaler.

For det første kan erhvervslivets organisationer i administrationen af aftalerne tage usaglige hensyn. I de fleste erhvervsorganisationer

afhænger den enkelte virksomheds stemmer på generalforsamlingen af kontingentets størrelse. Der er derfor risiko for, at den enkelte virksomheds kontingent og politiske indflydelse kan blive tillagt vægt på bekostning af saglige kriterier.

For det andet kan miljøaftaler få uretfærdige konsekvenser for virksomheder, der ikke ønsker at være medlem af den relevante erhvervsorganisation. Miljøbeskyttelsesloven åbner mulighed for, at miljøministeren kan pålægge disse virksomheder regler, som svarer til dem, der gælder i en miljøaftale. Organisationerne har dog under forhandlingerne indflydelse på disse regler. De har en klar interesse i, at reglerne bliver væsentlig skrapere for virksomheder, som ikke er medlemmer. Medlemmerne skal jo se, at de får noget for kontingentet. Strammere regler for virksomheder, som ikke er medlem af en erhvervsorganisation, bryder imidlertid med princippet om lighed for loven.

Hensynet til den enkelte virksomheds retssikkerhed må veje tungt. Derfor må erhvervslivets organisationer i deres forvaltning af miljøaftaler være omfattet af forvaltningsloven, lov om offentlighed i forvaltningen og ombudsmandsloven. Det svarer eksempelvis til de regler, som i fremtiden kommer til at gælde for Dansk Ungdoms Fællesråds administration af tipsmidlerne.

Det er væsentligt at holde sig for øje, at regeringen og erhvervsorganisationerne ikke er jævnbyrdige parter. Regeringen kan true med grønne afgifter og andre bebyrdende foranstaltninger.

Gennem indgåelse af miljøaftaler efter miljøbeskyttelsesloven krydser organisationerne skillelinjen mellem privat og offentlig. De påtager sig en offentlig forvaltningsopgave. Dermed bør de i administrationen af aftalerne være omfattet af de regler, som knytter sig til offentlig forvaltning.

### Foreløbigt svar (8/3 95)

**Justitsministeren (Bjørn Westh):**

Justitsministeriet har anmodet Miljø- og Energi- ministeriet om en udtalelse til brug for ministeriets besvarelse af spørgsmålet.

Justitsministeriet vil vende tilbage med den endelige besvarelse, når udtalelsen foreligger.